

ALTANO HØJGÅRD Din Hest i Fokus

Tegn på kolik Hvornår bør man ringe til dyrlægen?

Louise Husted
DVM PhD DACVIM
April 2022

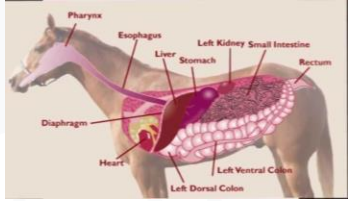

1

ALTANO HØJGÅRD Din Hest i Fokus

Kolik betyder "smerte fra bugen"

- Smerte fra bugen
 - Mavesækken
 - Tarme
 - Organer
 - Lever
 - Nyrer
 - Milt
 - Bughinden
 - Blæren
 - Livmoderen

- Kolik er derfor et symptom, ikke en diagnose

2

ALTANO HØJGÅRD Din Hest i Fokus

De store kolik grupper

Årsag til smerterne

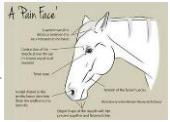
- Spasmodisk kolik
- Gas kolik
- Forstoppelse i stortarmen
- Fejl-lejring af tarme uden afsnøring af blodforsyning
- Fejl-lejring af tarme med afsnøring af blodforsyning (alvorlig)
- Betændelsestilstande i tarme eller organer, eksempelvis
 - Bughindebetændelse
 - Mavesår
 - Parasitter

3

ALTANO HØJGÅRD Din Hest i Fokus

Aktive kolik tegn

- HESTE VISER TEGN PÅ SMERTE MEGET INDIVIDUELT
 - Islandske heste og koldblodsheste er meget hårdføre og viser meget få tegn på smerte
- Uspecifik ændret adfærd
 - "Pain face"
 - Rastløshed/uro/boksvandring
 - Nedsat eller helt ophørt ædelyst
 - Hyppig vejtrækning/udspilede næsebor

4

ALTANO HØJGÅRD Din Hest i Fokus

Typisk aktive kolik tegn

Skraber uden interesse for foder

Flehmen

ALTANO HØJGÅRD Din Hest i Fokus

Aktive kolik tegn

Kigger på bugen (stående eller liggende)

Sparker op under bugen

Ligger sig på ryggen

5

ALTANO **HØJGÅRD**
 Aktivt kolik tegn

Strækker sig ud (ligner urinerer)

Lægger sig fladt på siden

7

ALTANO **HØJGÅRD**
 Aktivt kolik tegn

Svedudbrud, sitren

Sætter sig som en hund

8

ALTANO **HØJGÅRD**
 Informationer til dyrlægen
 Vigtig for den diagnostiske tankegang

- Hvor gammel er hesten?
- Hvor længe har hesten vist tegn på kolik?
- Er der set gødning og hvordan så det ud?
- Har hesten tidligere haft kolik?
- Har der været foderskift eller andre ændringer i management for nylig? Foldskitte, ny wrap balle osv
- Er hoppen drægtig? Folet for nyligt?
- Ormestatus? Sidste gødningsprøve/ormekur

ALTANO **HØJGÅRD**
 Mens du venter på dyrlægen

- Sikkerhed fremfor alt!
 - Husk at en hest der har smerter ikke ænsrer hvad der er omkring dem
- Håndtering af hesten
 - Ridehus med blød bund
 - Håndtering med en longe eller langt trækto
 - Tag spande og andet løst ud af boksen
 - Gå ikke ind i boksen, hvis hesten ruller sig

10

ALTANO **HØJGÅRD**
 Mens du venter på dyrlægen

- Ved mild kolik
 - Tag alt foder ud af boksen
 - Lad hesten lægge sig og hvile sig helt roligt
- Ved moderat kolik (hesten ruller sig gentagne gange)
 - Gå med hesten i max 10 minutter og se, om den bliver bedre
 - Tag hesten til område med blød bund
 - Afvent dyrlægens ankomst

11

ALTANO **HØJGÅRD**
 Mens du venter på dyrlægen

- Voldsom kolik (Hesten kaster sig rundt)
 - Forbered transport, hvis hesten skal indlægges
 - Undgå person skade!
 - Man kan ikke holde 600 kg hest på benene, uden stor risiko for at komme til skade selv.

12

ALTANO HØJGÅRD Din Hest I Fokus

Hvad skal man IKKE gøre?

- Gå med hesten i mere end 30 minutter ad gangen
 - Risiko for udmattelse og dehydrering
- Jage hesten op at gå, hvis den ligger helt roligt
- Sprøjte vand eller olie i munden på hesten
- Sprøjte vand op i endetarmen
- Afvente at tilkalde dyrlæge hvis hesten stadig viser tegn på kolik i mere end 1 time

13

ALTANO HØJGÅRD Din Hest I Fokus

Myte

- "Hvis hesten ruller, øges risikoen for at hesten får tarmslyng"
- Nej, raske heste ruller sig hele tiden uden problemer.

14

ALTANO HØJGÅRD Din Hest I Fokus

Husk at:

Heste med kolik kan blive voldsomme at håndtere

Sikkerhed fremfor alt

15